

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai

DĖL PATEIKTŲ VIEŠAI KONSULTACIJAI NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – Finansų ministerija), susipažinusi su Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) 2021 m. rugsėjo 16 d. raštu Nr. R2-(E)-5683 viešajai konsultacijai pateiktais Tarybos nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Metodikos pakeitimo projektas) ir Tarybos nutarimo „Dėl Ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (LRAIC) apskaitos modelio ir jo rezultatų 2022–2026 metams patvirtinimo“ projektais, teikia šiuos savo komentarus.

Atkreipiame dėmesį, kad Tarybos nutarimų projektais numatomi reguliavimo pokyčiai turės ženklų neigiamą poveikį Finansų ministerijos, kaip valstybę atstovaujančios pagrindinės AB „Ignitis grupė“ (toliau – Grupė) akcininkės, valdomos įmonių grupės veiklai ir jos tvarumui. 2021 m. rugsėjo 17 d. Grupės išplatintame esminiame pranešime nurodoma, kad, preliminariu vertinimu, Metodikos pakeitimo projekte siūlomas įteisinti LRAIC apskaitos modelio pokytis gali lemti AB „Energinės skirstymo operatorius“ (toliau – ESO) reguliuojamo turto (angl. *regulated asset base (RAB)*) vertės sumažėjimą 350–400 mln. eurų suma, o 2016–2021 metų laikotarpio investicijų gražos ir nusidėvėjimo perskaičiavimo įtaka (suma, kuria būtų mažinamas ESO ateityje nustatomas reguliuojamos veiklos pajamų lygis) gali sudaryti apie 160 mln. Eurų.

Finansų ministerija, atstovaudama valstybę kaip Grupės akcininkę, vertina, kad Tarybos nutarimų projektais siūlomas teisinis reglamentavimas reikšmingai neigiamai paveiks pagrindinio akcininko (valstybės) nustatytų lūkesčių įgyvendinimą bei sukels riziką dėl Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje bei kituose šalies strateginiuose dokumentuose numatytų tikslų, kuriuos įgyvendina Grupė, vykdymo.

Pažymėtina, kad ESO vykdoma reguliuojama veikla ir jos valdomas turtas yra kertinė šalies elektros tinklų skirstymo infrastruktūra, nuo kurios kokybės ir patikimumo priklauso šalies elektros energetikos sektoriaus tolesnis vystymasis (žalioji generacija, gaminantys vartotojai), vartotojams teikiamų paslaugų kokybė bei dėl technologijų vystymosi kuriamos papildomos naudos (taupymas, paprastumas, pasiekiamumas, prieinamumas, atviri duomenys, padidėjusi konkurencija ir kt.). Todėl yra ypatingai svarbu užtikrinti, kad ESO reguliuojamos veiklos kontekste turėtų realias galimybes investuoti į jos valdomą infrastruktūrą, t.y. įmonės finansiniai bei veiklos rodikliai sudarytų galimybes palankiomis sąlygomis užsitikrinti finansavimą rinkoje ir išlaikyti tvarius veiklos rodiklius be valstybės paramos. Tarybos nutarimų projektais siūlomas reguliavimas kelia riziką „peržengti“ tarptautinėje praktikoje priimtina Grupės užskolinimo lygį, kas sąlygotų teikiamų reguliuojamų paslaugų brangimą ir investicijų stabdymą.

Pirminė rinkos dalyvių reakcija Vilniaus ir Londono akcijų biržose po viešos konsultacijos paskelbimo leidžia daryti pagrįstą prielaidą, kad Tarybos nutarimai turės reikšmingos įtakos ir

SyncConvContent3375805391456225955.tmp

Lietuvos investicinei aplinkai. Siūlomas retrospektyvus pakeisto reguliavimo taikymas pagrįstai gali būti laikomas Lietuvos investicinės aplinkos nenuoseklumu bei lemti investuotojų pasitikėjimo praradimą. To pasekmėje ne tik brangtų skolinto ir nuosavo kapitalo kaštai šalies įmonėms, bet ir būtų padaryta didelė žala Vyriausybės planams spartinti šalies kapitalo rinkos plėtrą.

Atsižvelgdama į Tarybos strateginį tikslą, bet tuo pat metu vertindama pateiktą Tarybos nutarimų projektų pasekmes, Finansų ministerija prašo visapusiškai įvertinti ir išdiskutuoti reikšmingus reguliavimo pokyčius prieš juos priimant bei tobulinti Metodikos pakeitimo projektą taip, kad būtų užtikrintas tvarus ESO įsiskolinimo lygis, būtų išlaikoma stabili investicinė aplinka bei būtų sudaromos prielaidos įgyvendinti valstybės, kaip pagrindinio akcininko, lūkesčius.

Finansų viceministras

tel. (8 5) 2390 122

